

Piaci útmutató a Szlovén Köztársaságról

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

2020

Tartalom

Tartalom	2
Alapadatok.....	3
Gazdasági helyzet	4
1. Legfontosabb indikátorok.....	4
2. A külkereskedelem fő jellemzői.....	4
3. Gazdasági helyzet	5
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal	7
1. Politikai, államközi kapcsolatok	7
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok	9
2.1 A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Szlovén Tagozatának szerepe a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésében.....	10
Jogi, szabályozási környezet.....	11
1. Magyar export Szlovéniába	11
2. Import Szlovéniából.....	11
3. Vállalatalapítás	11
4. Egyéb.....	12
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés.....	13
1. EXIM országgockázati besorolás	13
2. Helyi fejlesztési bank	13
3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek.....	13
4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat.....	14
5. Tenderlehetőségek	14
Praktikus információk	15
1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok	15
2. Beutazási feltételek.....	15
3. Egészségügyi helyzet.....	16
4. Közbiztonság	16
5. Infrastruktúra, közlekedés.....	16
6. Repülőterek.....	17
7. Banki szolgáltatások elérhetősége	18
8. Egyéb.....	18
Kultúra.....	19
1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások	19
2. Fontosabb ünnepek.....	19
3. Vallás, vallási szokások	20
4. Történelmi áttekintés.....	20
5. További hasznos információk	23

Alapadatok

Hivatalos név: Szlovén Köztársaság

Főváros	Ljubljana
Államforma	köztársaság
Kormányzat	parlamentáris köztársaság
Pénznem	euró
Hivatalos nyelv	szlovén
Beszélt nyelvek	magyar, olasz, szerb, horvát
Területe	20 273 km ²
Lakossága	2 102 678 (becslés, 2020)*
Éves népességszaporulat	0,01% (becslés, 2020)*
Időeltolódás	GMT + 1 óra
Etnikai megoszlás	szlovén (94,1%), bosnyák (2,6%), koszovói (0,7%), szerb (0,6%), macedón (0,5%), magyar, olasz, egyéb (2018)*
Vallások	katolikus (62,2%), ortodox (1,5%), egyéb keresztény felekezet (0,6%), nem vallásos (34,3%), egyéb vallású (1,5%)**
Nemzeti ünnep	június 25. – államiság napja

Forrás:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Slovenia>

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/si.html>

* <https://www.britannica.com/place/Slovenia/Climate#ref42892>

** https://en.wikipedia.org/wiki/Religion_in_Slovenia

Szlovénia Közép-Európa déli részén, az Alpok lábánál terül el. Nyugaton Olaszország, délnyugaton az Adriai-tenger, délen és keleten Horvátország, északkeleten Magyarország, északon Ausztria határolja. Szlovénia, a korábbi jugoszláv tagköztársaság, 1991 óta független állam, 2004. május 1-je óta tagja az Európai Uniónak, 2007. január 1-jén csatlakozott az eurózónához.

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Szlov%C3%A9nia>

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

Legfontosabb indikátorok											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
GDP (milliárd USD)*	50,4	48,2	51,5	46,6	48,4	49,9	43,1	44,7	48,4	54,0	59**
Egy főre jutó GDP (USD)*	24 694	23 510	25 095	22 643	23 497	24 215	20 882	21 623	23 443	26 042	
Egy főre jutó GNI (USD)*	24 380	24 540	24 580	23 250	23 230	23 610	22 250	21 750	22 090	24 500	
GDP növekedési üteme (% (%, év/év))*	-7,5	1,3	0,9	-2,6	-1,0	2,8	2,2	3,1	4,8	4,1	
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	-14,1	-0,2	0,1	-3,3	-2,0	4,9	0,9	3,3	7,8	4,3	
Infláció (fogyasztói árak, %)*	0,8	1,8	1,8	2,6	1,8	0,2	-0,5	-0,1	1,4	1,7	1,6
Termék- és szolgáltatásexport (milliárd USD)*	28,84	30,96	36,19	33,95	35,92	38,02	33,24	34,82	40,29	46,11	
HDI (Emberi Fejlettségi Index)***	0,877	0,881	0,883	0,876	0,884	0,886	0,886	0,892	0,899	0,902	
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	-	4,6	4,4	4,3	4,3	4,3	4,2	4,3	68,5	69,6	70,2

Forrás:

* <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators#>

** <https://tradingeconomics.com/slovenia/gdp>

*** <http://hdr.undp.org/en/statistics/>, kategória: „nagyon magas”

**** <https://tradingeconomics.com/slovenia/competitiveness-index>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

Legfontosabb exportpartnerek*	Németország (17,5%), Olaszország (11,2%), Horvátország (7,6%), Ausztria (6,5%), Svájc (5,6%), Franciaország (4,7%), Lengyelország (4,6%), Magyarország (4,5%), Szerbia (3,8%), Csehország (2,9%), Bosznia-Hercegovina (2,7%), Szlovákia (2,6%) (2019)
Legfontosabb exporttermékek*	közlekedési eszközök, gyógyszerek, elektronikai berendezések, gépek (számítógépek is), üzemanyag (olaj is), műanyag-műanyag termékek, vas és acél, alumínium, bútorok-előregyártott épületek-ágynemű, fa
Exportvolumen*	44,9 milliárd USD (2019)
Importvolumen**	44,7 milliárd USD (2019)
Legfontosabb importpartnerek**	Németország (14%), Olaszország (12,1%), Ausztria (8,7%), Svájc (7,6%), Törökország (6,5%), Kína (5,1%), Horvátország (4,4%), Magyarország (3,1%), Franciaország (3%), Hollandia (2,8%) (2019)
Legfontosabb importtermékek**	közlekedési eszközök (kivéve vasút, villamos), gyógyszerek, üzemanyag (olaj is), gépek, elektronikai berendezések, műanyag, alumínium és ebből készült termékek, vas és acél, szerves vegyi anyag

Forrás:

* <http://www.worldstopexports.com/slovenias-top-10-exports/>

** https://www.trademap.org/tradestat/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpmm=1%7c705%7c%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1%7c

3. Gazdasági helyzet

Bár Szlovénia lakossága a volt Jugoszlávia lakosságának mindössze kevesebb, mint tizedét tette ki, a volt tagországok közül a legeredményesebbnek számított, ugyanis a volt Jugoszlávia GDP-jének ötödét, míg az export harmadát adta. Ennek köszönhetően az ország függetlenségének 1991-es kikiáltásakor viszonylag erős gazdasággal és jó nyugati kapcsolatokkal rendelkezett. Szlovénia a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) alapító tagja, 1996-ban lett a CEFTA, 2004. május 1-én az Európai Unió, majd 2012-ben az OECD tagja. Az EU-hoz 2004-ben csatlakozó országok közül elsőként Szlovénia vezette be az eurót, mint fizetési eszközt 2007. január 1-én. A balkáni és a nyugat-európai országok között stratégiaileg kiváló helyen fekvő Szlovénia jó infrastruktúrával és jólképzett munkaerővel rendelkezik. A közép-európai országok közül Szlovéniában a legmagasabb az egy főre jutó GDP annak ellenére, hogy a 2008-2009-es gazdasági világválság elhúzódó recessziót okozott az ország gazdaságában – jelentősen csökkent az export és a belső fogyasztás, az egy főre eső GDP 7,9%-kal esett vissza. 2014 és 2016 között az exportvezérelt gazdasági növekedés, melynek alapját a nagyobb európai országok keresletnövekedése generálta, 2016-ra meghaladta a 3%-ot, 2017-ben 4,8%-ra nőtt, 2018-ban 4,1%-ra, 2019-ben pedig 2,4%-ra csökkent, és elérte az 59 milliárd dollárt. A gazdaság 2019. évi növekedésének lassulása Szlovénia fő külkereskedelmi partnereinek (Németország és Olaszország) gyengébb gazdasági tevékenységére, valamint a belső kereslet csökkenésére vezethető vissza. A koronavírus-járvány következtében az Európai Bizottság előrejelzése szerint a szlovén GDP 7%-kal fog visszaesni 2020-ban. A GDP összetételét tekintve több mint 55%-a a szolgáltatásokból (ICT, pénzügy, kereskedelem, turizmus), 28%-a az iparból (autóipar, szerszámgyártás, elektronika, gyógyszer- és vegyipar) és mindössze 2,1%-a a mezőgazdaságból származik.

A szlovén szolgáltatási szektor kiemelt ága a turizmus, mely a GDP 13%-át adja, a külföldi turisták költségei elérték a 2,75 milliárd eurót. 2019-ben 6,2 millió turista (4,7 millió külföldi, 1,5 millió belföldi) összesen 15,77 millió vendégéjszakát töltött el az országban, amely a turisták számát tekintve 5%-kal, a vendégéjszakák számát tekintve pedig 0,5%-kal magasabb a 2018. évi adatnál. A legtöbb látogató Németországból, Olaszországból és Ausztriából érkezett, Magyarország pedig a 7-dik a küldőországok rangsorában.

Szlovénia magasan képzett munkaerővel rendelkezik – a foglalkoztatottak közel 67%-a a szolgáltató szektorban, míg 30%-uk az iparban, 5,5%-a pedig a mezőgazdaságban dolgozik. A munkanélküliség a 2018. évi 5,1%-ról 4,5%-ra csökkent 2019-re, azonban koronavírus-járvány okozta leállás következtében sokan elvesztették munkájukat, és 2020-ban mértéke elérheti a 9,1%-ot is.

Szlovéniában az éves átlagos infláció stabilnak mondható, 2018-ban 1,7%-os, míg 2019-ben 1,6%-os volt.

A szlovén export 2019-ben elérte a 44,9 milliárd dollárt, amely 2015-höz viszonyítva közel 70%-os, 2018-hoz képest pedig 23%-os növekedést jelent. Az ország legfontosabb exportpartnerei az EU-tagállamok, melyek közül a legjelentősebbek Németország, Olaszország és Horvátország. A legfőbb kiviteli termékek a közlekedési eszközök, a gyógyszerek, a gépek és berendezések, valamint az üzemanyagok. Az erősen exportorientált szlovén gazdaságnak kihívásokkal kell szembenéznie az export tekintetében is 2020-ban, mivel az ország legfontosabb kereskedelmi partnereinek gazdaságát is súlyosan érintette a koronavírus-járvány. Szlovénia fő importpartnerei Németország, Olaszország, Ausztria, Svájc és Törökország és az ország főként közlekedési eszközöket, gyógyszereket, üzemanyagot, valamint gépeket és berendezéseket importál. Az export növekedésének ösztönzése mellett a külföldi beruházások ösztönzése a gazdaságpolitika kiemelt területe.

A szlovén egy 2 milliós, kis méretű piac Magyarországhoz képest, míg az egy főre eső GDP több, mint másfélszerese a hazainak. A fizetőképes kereslet ehhez mérten arányaiban magasabb, a magas színvonalú termékek és szolgáltatások képesek piacra lépni. A lakosság megtakarítási és vásárlási, a vállalatok pedig a beszerzési döntéseikben rendkívül konzervatívak, az alacsonyabb árnál is jobban becsülik a megbízhatóságot és a helyi beszerzést. Termékek piacra vitelekor helyi viszonteladó mindenképpen javasolt, melynek felkutatásához a [külgazdasági iroda](#) is segítséget nyújt.

Forrás:

https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Slovenia

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/si.html>

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-performance-country/slovenia/economic-forecast-slovenia_hu

<http://www.worldstopexports.com/slovenias-top-10-exports/>

https://www.trademap.org/tradestat/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c705%7c%7c%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1%7c

<https://santandertrade.com/en/portal/analyse-markets/slovenia/economic-outline>

<https://www.slovenia.info/en/business/research-and-analysis/tourism-in-numbers>

<http://exporthungary.gov.hu/download/2/e7/52000/Szlov%C3%A9nia.pdf>

További hasznos gazdasági információk:

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/si.html>

ENSZ fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index

A Világbank adatbázisa: <https://data.worldbank.org/country/slovenia>

[Szlovénia központi statisztikai hivatala](#)

ENSZ-adatok: <http://data.un.org/en/iso/si.html>

[Szlovén Makrogazdaság-elemzési és Fejlesztési Intézet](#)

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

Magyarország és szomszédai között a legzökkenőmentesebb, példaértékű kapcsolatok alakultak ki már az 1970-es évektől kezdve, az akkor még jugoszláv tagköztársaság Szlovéniával. E kapcsolatok jelentős szegmense a határ két oldalán élő magyar és szlovén nemzetiség önazonosság-örzését szolgáló anyanemzeti gondoskodás. Magyarország - az önálló Szlovénia kikiáltását követően az elsők között – 1992. január 15-én elismerte a Szlovén Köztársaságot és egyidejűleg diplomáciai kapcsolatot létesített vele. Fél év múlva egymás fővárosaiban megnyíltak a nagykövetségeink, 1998-ban pedig a szentgotthárdi szlovén főkonzulátus. 1992-ben barátsági és együttműködési szerződést (alapszerződést), magyar–szlovén kisebbségvédelmi keretegyezményt, valamint kulturális, oktatási és tudományos együttműködésről szóló államközi egyezményt írt alá a két ország.

A jószomszédi viszony jegyében 2007-től együttes kormányüléseket is tartanak, hasonlóképpen más relációkhoz. Az államközi egyezmények, tárcaközi megállapodások száma meghaladja a 60-at.

A magyar-szlovén kapcsolatok kiemelt területe a határon átnyúló együttműködés, mely már az Európai Unióhoz történő csatlakozást megelőző időszakban kezdődött, majd folytatódott a 2007-2013 időszakban megvalósult Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Programmal, valamint 2014 és 2020 közt az Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Együttműködési Programmal. A határon átnyúló együttműködést erősítette a 2017-ben indított Muravidéki Gazdaságfejlesztési Program is. A magyar-szlovén határmenti együttműködés hatékonyságának növelése céljából a szlovéniai magyar és a magyarországi szlovén kisebbségi önkormányzat, valamint Szentgotthárd és Lendva települések önkormányzata európai területi társulást (ETT, EGTC) alapítottak [MURABA Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás](#) néven 2017-ben, melynek célja, hogy előmozdítsa a vegyesen lakott régióban a határon átnyúló együttműködést, támogatva ezzel fenntartható fejlődését, valamint elősegítse a nemzetiségek jogszabályban rögzített jogainak érvényesítését, az anyanemzettel való kapcsolattartást, különösen a nyelv és a kultúra védelme, ápolása terén.

A magyar-szlovén kapcsolatok nagyon jók, különösen a gazdaság és a turizmus területén, továbbá az Európai Unióban is több kérdésben együttműködik a két ország. A két ország párbeszéde rendszeres és intenzív, és közös céljuk a kapcsolatok szorosabbra fűzése.

Az elmúlt években több magasszintű találkozóra is sor került a két ország minisztereinek részvételével. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter 2018. november 20-án munkalátogatást tett Szlovéniában, amelynek keretében találkozott Miro Cerar szlovén miniszterelnök-helyetttel, külügyminiszterrel, Zdravko Počivalšek gazdaságfejlesztési és technológiai miniszterrel, Alojz Kovšcával, a Szlovén Nemzeti Tanács elnökével, valamint Horváth Ferenc, a magyar nemzetiségi parlamenti képviselővel is.

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter 2019. június 6-án Ljubljanában részt vett a Három Tenger Kezdeményezés csúcstalálkozója keretében megrendezett elnöki panelbeszélgetésen, valamint megbeszélést folytatott Alenka Bratušek szlovén infrastrukturális miniszterrel, akivel a magyar-szlovén energetikai együttműködésre vonatkozó megállapodást is aláírt.

2019. október 28-án Orbán Viktor Magyarország miniszterelnöke Budapesten fogadta Marjan Sarec szlovén miniszterelnököt, megbeszélésük fő témája a gazdasági együttműködés elmélyítése volt.

A magyar kormány a kétoldalú gazdasági, energetikai és kulturális együttműködés fejlesztésére törekszik a 2020. márciusában megválasztott Janez Jansa vezette átmenti jobbközép koalíciós kormánnyal is.

Forrás:

http://www.vaml.hu/upload/2012_02/17/132951562746323938/tabor_2010_szekely_andras_bertalan.pdf

https://ec.europa.eu/regional_policy/hu/atlas/programmes/2007-2013/crossborder/cross-border-operational-programme-slovenia-hungary

<http://www.si-hu.eu/hu2/program/o-programu/>

<http://exporthungary.gov.hu/download/2/e7/52000/Szlov%C3%A9nia.pdf>

https://mandiner.hu/cikk/20191028_a_szloven_miniszterelnok_szerint_nagyon_jok_a_magyar_szloven_kapcsolatok

<https://ljubljana.mfa.gov.hu/news/szijas-peter-kulgaszdasagi-es-kuluegyminiszter-szloveniai-latogatasa>

<https://ljubljana.mfa.gov.hu/news/szijas-peter-kulgaszdasagi-es-kuluegyminiszter-ljubljanai-latogatas1>

<https://www.promenad.hu/2019/10/28/szloven-miniszterelnok-nagyon-jok-a-magyar-szloven-kapcsolatok/>

<https://www.kormany.hu/hu/kulgaszdasagi-es-kuluegyminiszterium/hirek/eljott-az-ido-a-magyar-szloven-egyuttmukodes-fejlesztesere>

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

A szomszédos országok általában előnyt élveznek az új üzleti lehetőségek keresése során, de a magyar-szlovén kereskedelmi kapcsolatokban vannak még kiaknázatlan lehetőségek. Az okok Szlovénia hagyományos exportpiacaiban keresendők. Magyarország a rendszerváltásig vasfüggöny mögött volt és komolyabb együttműködés csak a határ menti régiók között alakult ki. A szlovén vállalatok számára a magyar piac fizikailag és gondolatilag közelebb van, mint Közép- és Kelet-Európa egyéb piacai, hiszen a két ország szomszédos egymással, és a kisebb cégek a földrajzi közelség miatt könnyebben boldogulnak ezen a piacon. Az utóbbi években a kétoldalú gazdasági kapcsolatok volumenét és a szlovén exportőrök egyre nagyobb érdeklődését a magyar piac iránt a statisztikai adatok is igazolják, hiszen Szlovénia magyarországi exportjában és a kétoldalú árucseréértékében tartós növekedés mutatkozik.

Az együttműködés lehetséges területei az idegenforgalom, a szennyvíz- és hulladékkezelés, az alternatív- és megújuló energia, a mezőgazdasági- és élelmiszerfeldolgozó technológiák, az ICT, az önvezető járművek, a K+F és a tudás és technológia transzfer, valamint a gyógyszerek és gyógyászati berendezések, illetve az afrikai piacon történő együttműködés. Az egyik jelentős szlovén befektetés Magyarországon az autóiipari beszállító Hidrija Bausch Kft. Gyöngyösön. A cég 50 magyar munkavállalót foglalkoztat, profiljuk az elektromobilitás, új fejlesztésük a mágneses indukció alapú meghajtás, amit a városi buszközlekedésben 2020-ig szeretnének megvalósítani Ljubljánban. A zalaegerszegi vezető nélküli technikák fejlesztésére tervezett tesztpálya projektjét szlovén oldalon nagy érdeklődéssel fogadták.

Magyar részről a MOL Slovenia 1996 óta van jelen a szlovén piacon kőolajtermékek kis- és nagykereskedelmi tevékenységével. Az OTP Bank 2020 januárjában zárta le a szlovén SKB Bank felvásárlását, melynek felvásárlásával annak 99,73%-os tulajdonosa lett. További jelentősebb magyar befektetők Szlovéniában a Silkem Hungary Kft., a Bravophone Kft., a Varis Kft., a Naton Kft. a Rail Cargo és a Wrigley.

Magyarország Szlovénia 8. legfontosabb kereskedelmi partnere volt 2019-ben. A két ország közötti kereskedelmi forgalom folyamatosan nőtt 2016 és 2019 között, 2019-ben elérte a 2685,7 millió eurót. A magyar kivitel 2016 és 2019 között folyamatosan bővült, a külkereskedelmi egyenlegünk viszont negatív volt, a hiány 2019-ben 354,8 millió EUR-t tett ki. A magyar export az előző évhez képest 2%-os növekedéssel 1166,95 millió eurót ért el 2019-ben. Az export növekedése főként a gépek és szállítóeszközök, valamint az élelmiszerek, ital és dohány kivitele bővülésének köszönhető. A Szlovéniából származó import is folyamatosan nőtt az elmúlt 4 évben, 2019-ben 1518,79 millió eurót ért el, 2016-hoz képest 26%-kal nőtt, 2018-hoz képest 2,1%-kal bővült. A behozatal a gépek és szállítóeszközök, valamint az energiahordozók importjának növekedésére vezethető vissza. A magyar-szlovén együttműködés egyik kiemelt területe a turizmus, Magyarország 2019-ben a beutazásokat tekintve az 5. (az előző évhez képest 6%-os növekedéssel elérte az 190.944 főt), a vendégéjszakákat tekintve a 7. (496.271) küldőpiaca volt Szlovéniának. A magyar vendégek az aktív kikapcsolódás mellett a kultúra, a városok látnivalói és a konyhaművészet iránt is érdeklődnek. Leggyakrabban a hegyeket (42%), a tengerpartot (26%) és kisebb arányban a gyógyfürdőket (9%) látogatják meg.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) kiemelten fontosnak tartja a magyar-szlovén kapcsolatok fejlesztését, melynek érdekében üzletember-találkozóval egybekötött gazdasági fórumokat szervez. A legutóbbi ilyen rendezvényre 2019. december 28-án került sor Budapesten az MKIK, a Szlovén Kereskedelmi és Iparkamara és Szlovénia

magyarországi nagykövetsége szervezésében, melyen 18 szlovén és 25 magyar cég összesen 65 képviselője vett részt.

Forrás: <http://www.budimpesta.veleposlanistvo.si/index.php?id=1799&L=10>

<http://exporthungary.gov.hu/download/2/e7/52000/Szlov%C3%A9nia.pdf>

<https://turizmus.com/desztinaciok/otcsillagos-szlovenia-1166947>

<https://mfor.hu/cikkek/vallalatok/az-otp-egyben-lenyelte-a-szloven-skb-bankot.html>

A magyar-szlovén külkereskedelem áruszerkezete (M EUR)

Megnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Összesen	956,26	1 064,41	1 140,76	1 166,95	1 204,75	1 273,21	1 487,81	1 518,79	-248,48	-208,80	-347,05	-351,84
Élelmiszer, ital, dohány	122,02	127,78	127,55	136,11	136,82	111,32	126,52	128,97	-14,80	16,45	1,03	7,13
Nyersanyagok	47,50	52,78	59,95	61,38	29,80	33,37	36,59	40,73	17,70	19,41	23,36	20,65
Energiahordozók	76,39	87,03	96,23	87,45	50,57	79,12	101,48	117,96	25,82	7,92	-5,25	-30,52
Feldolgozott termékek	365,06	430,02	463,14	466,41	536,20	515,74	581,32	553,89	-171,13	-85,72	-118,18	-87,49
Gépek, szállítóeszközök	345,28	366,80	393,89	415,61	451,36	533,66	641,90	677,22	-106,07	-166,86	-248,01	-261,62

Forrás: KSH

2.1 A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Szlovén Tagozatának szerepe a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésében

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Szlovén Tagozata 1999-ben alakult meg. Az országos lefedettségű tagozatot a Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara működteti, az elnöki tisztséget Balogh Géza tölti be. A Tagozat általános célja a Magyarország és Szlovénia közötti gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok ápolása, tagjai gazdasági érdekeinek előmozdítása. Feladata, hogy a Szlovéniában működő magyar tulajdonú cégek, illetve a Magyarország iránt érdeklődő, vagy magyar cégekkel kapcsolatban lévő helyi cégek számára szervezett formában biztosítson érdekvédelmet, illetve szolgáltatásaival szakmai támogatást nyújtson a magyar nemzeti kamarai rendszerre támaszkodva. A tagozat ugyanakkor a magyar kis- és középvállalkozások számára is értékes információkkal szolgál az adott ország gazdaságával, üzleti környezetével kapcsolatban, aktívan hozzájárul a partnerkapcsolatok fejlesztéséhez üzleti ajánlatok közvetítésével, valamint tájékoztató rendezvények és üzleti delegációk szervezésével. A Tagozat tagja lehet bármely, Magyarországon bejegyzett, kamarai regisztrációval rendelkező jogi személy, szakmai szövetség, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, vagy a Magyar Ügyvédi Kamara tagja, aki a Tagozat honlapján is megtalálható kitöltött és aláírt belépési nyilatkozatát a tagozat titkára részére megküldi. A belépéshez kapcsolódó további feltételekről a [Magyar-Szlovén Tagozat honlapján](#) tájékozódhatnak az érdeklődők.

Elérhetőség: [MKIK Magyar-Szlovén Tagozat](#)

Elnök: Balogh Géza

Titkár: Szombath Valéria

E-mail: gazdasagfejleszt@zmkik.hu

Tel: 0692 550 515

Jogi, szabályozási környezet

Szlovéniában polgári jogrendszer működik, melynek kialakítására jelentős hatással volt a német jogrendszer. A jelenlegi szlovén jogszabályok sarokkövei az Alkotmány, a Kötelezettségek Kódexe, a Vagyonjogi törvény, a Polgári Perrendtartás, a Büntetőtörvénykönyv és a Büntetőeljárás törvény. Szlovénia európai uniós csatlakozása (és ezzel a közösségi jog átvétele) szintén befolyásolja az ország jogalkotását. Szlovénia jogrendszere nem ismeri el a bírói jogalkotást, ami annyit jelent, hogy az alacsonyabb szintű bíróságokat nem kötik a magasabb szintű bíróságok határozatai. Az alacsonyabb szintű bíróságok azonban rendszerint betartják és követik a magasabb szintű bíróságok és a Legfelsőbb Bíróság ítélezési gyakorlatát. A törvényeknek és más rendeleteknek meg kell felelniük a nemzetközi jog általánosan elfogadott elveinek, valamint a Szlovéniát kötő nemzetközi szerződéseknek. A nemzetközi szerződések a szlovén Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogszabályi hierarchiában az állami jogszabályok felett állnak.

Forrás: http://www.mrva.si/en/Dispute-resolution_2.html

https://e-justice.europa.eu/content_member_state_law-6-si-maximizeMS-hu.do?member=1

1. Magyar export Szlovéniába

Szlovénia az Európai Unióhoz történt csatlakozása után átvette az Unió közös kereskedelempolitikáját. A tagországokkal – így Magyarországgal is – az áruforgalomban megszűntek a vámhatárok. Uniós származású áru esetén bármilyen okmány (például fuvarlevél) megfelel az áru származásának igazolására. Tranzitáru esetén vámokmányokra van szükség. Szlovéniában – az Unió többi tagországához hasonlóan – a jövedéki termékek kereskedelmére ún. adófelfüggesztést alkalmaznak.

Forrás, további hasznos információ: https://europa.eu/youreurope/business/selling-in-eu/selling-goods-services/selling-products-eu/index_hu.htm

<https://www.fu.gov.si/en/topics/#c5293>

2. Import Szlovéniából

A Szlovénia és Magyarország közötti kereskedelmi forgalom az Európai Unióval megkötött megállapodás alapján bonyolódik, Szlovénia átvette az EU vámrendszerét és az országban a Közösségi Vámkódex lépett hatályba. Import- és exportvámok, valamint azokkal azonos hatású díjak kivetése tilos a tagállamok között. A kereskedelem engedélyezési rendszere alapvetően a közösségi szabályokra épül.

Forrás, további hasznos információ: https://europa.eu/youreurope/business/selling-in-eu/selling-goods-services/selling-products-eu/index_hu.htm

<https://www.fu.gov.si/en/topics/#c5293>

3. Vállalatalapítás

Szlovéniában a magánszemélyek leggyakrabban egyéni vállalkozóként végeznek üzleti tevékenységet, a jogi személyek pedig különböző típusú vállalkozásokat alapíthatnak, melyek közül a legegyszerűbbek a korlátolt felelősségű társaság (LLC vagy d.o.o.) és a részvénytársaság (PLC vagy d.d.). A külföldi állampolgároknak a vállalkozás alapítását megelőzően [adószámot kell igényelniük](#). Vállalkozók, gazdasági társaságok esetében a szlovén adószám kiváltásához szükséges dokumentumok: magyarországi cégbejegyzést igazoló hivatalos dokumentum és annak hiteles szlovén fordítása, amennyiben nem a cégvezető jár el, úgy meghatalmazás az eljáró személy részére, a szlovén adószám kiváltása iránti igény írásos indokolása, egy példányban kitöltött „DR-04” számú formanyomtatvány,

amely elérhető szlovén nyelven – határ menti településeken történő felhasználásra, magyar nyelven is – a [FURS](#) (Szlovén Adó- és Vámhivatal) hivatalos honlapján. A szlovén adószám kiváltása a vállalkozások esetében is költségmentes és azonnal kiállításra kerül.

A cégalapítás szabályait az uniós szabályozással összhangban álló Társasági Törvény szabályozza. A cégbejegyzést megelőzően meg kell határozni a cég nevét, képviselőit, székhelyét, valamint a tevékenységet.

Új vállalkozások egyszerű és gyors alapítását (Kft. – 8 nap) a SPOT rendszer keretein belül, „one-stop-shop”, azaz egyablakos ügyintézés keretében lehet megtenni a <http://spot.si> honlapon. Az egyéni vállalkozás alapításához nem szükséges indulótőke, korlátolt felelősségű társaság 7500 EUR-s, a részvénytársaság 25.000 EUR-s alaptőkével alapítható meg. 2018. január 1-jén kisebb adóreform lépett hatályba, amelynek célja a munkát terhelő adók csökkentése és a szlovén üzleti környezet versenyképességének növelése volt. Az ÁFA mértéke 22% és 9,5%, a társasági adó 19%.

Forrás és további hasznos információ:

<http://eugo.gov.si/en/starting/business-registration/>

<http://exporthungary.gov.hu/download/2/e7/52000/Szlov%C3%A9nia.pdf>

<https://ljubljana.mfa.gov.hu/page/szloven-adoszam-kivaltasa>

További hasznos információk a vállalat alapításról és az adózásról, vámokról:

[A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa](#)

[Republika Slovenija Financial Administration](#)

4. Egyéb

Az iparjogvédelem és szerzői jogok védelme a Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztériumon belül működő autonóm intézmény, a Szlovén Szellemi Tulajdoni Hivatal (SIPO) hatáskörébe tartozik. A SIPO hatáskörébe tartoznak a szabadalmak, a kiegészítő oltalmi tanúsítványok, az ipari minták, a védjegyek, a földrajzi árujelző oltalmak, a topográfiai oltalmak (a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek kivételével). A hivatal foglalkozik a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogszabályok alkotásával, valamint szerzők közös jogkezelő szervezetei részére történő engedélyek kiadásával, illetve ellenőrzi ezen szervezetek működését.

Forrás: <http://www.uil-sipo.si/sipo/office/tools/home/>

A külföldi állampolgárok 2003 februárja óta vásárolhatnak ingatlant Szlovéniában viszonzási alapon. A viszonzás elvét az Igazságügyi Minisztérium ellenőrzi a 9/99. Viszonossági Törvény alapján. Szlovénia 2004. évi európai uniós csatlakozását követően az EU állampolgárai korlátozások nélkül vásárolhatnak ingatlant az országban. Ugyanakkor a mezőgazdasági földterület megszerzésével kapcsolatban minden külföldi állampolgárra különleges eljárások vonatkoznak. Ingatlanvásárláshoz szükséges adószám és egy ún. EMSO szám (TB számhoz hasonló) igénylése, mely kb. 3 napot vesz igénybe. A vásárláshoz javasolt ingatlanügynök szolgáltatásainak igénybevétele.

Forrás: <https://www.globalpropertyguide.com/Europe/Slovenia>

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. EXIM országkockázati besorolás

Az EXIM országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Szlovénia a 2-es országkockázati kategóriába esik, tehát biztosítható (kétéves vagy két éven túli törlesztési futamidejű ügyletek vonatkozásában).

Forrás: <https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/exim-altal-minositett-orszagok-listaja>

2. Helyi fejlesztési bank

[SID Bank](#) (SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d.d., Ljubljana)

Cím: Ulica Josipine Turnograjske 6, SI-1000 Ljubljana

Tel.: +386 1 200 75 00

E-mail: info@sid.si

3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek

[SPIRIT Slovenia](#)

A vállalkozásfejlesztés és kereskedelem promóciójának csúcsszerve a Gazdasági Minisztérium alá tartozó SPIRIT Slovenia, mely ljubljana-i székhellyel, főleg a nagyobb ipari és termelő vállalatok számára biztosít bemutatkozási lehetőséget Szlovénia határain túl üzleti delegációk szervezésével. A szervezet igazgatóságai az alábbi szolgáltatásokkal segítik a szlovén cégeket.

- Entrepreneurship, Innovation and Technology Development

Az igazgatóság a K+F+I orientált cégek piacra jutását segíti a fenntarthatóság, vállalkozási kultúra, női vállalkozások témakörökben, a nemzeti programokban lefektetett alapelvek mentén. Az EU kohéziós politika, környezetipar, technológiai parkok, inkubátorok tekintetében a támogatások allokálása szintén ezen az igazgatóságon keresztül történik.

- Foreign Direct Investment

A külföldi működőtőke bevonása az igazgatóság keretein belül, kiállításokon, vásárokon történő megjelenéssel, a <https://www.sloveniapartner.eu/> portál támogatásával történik.

- Internationalisation

A vállalatok nemzetköziesítésében a SPIRIT mellett a [Slovenia Tourist Board](#) és a Szlovén Kutatási Ügynökség, az [ARRS](#) vesz részt. Utóbbi a K+F központokat, egyetemi kutatórészlegeket, alapkutatásokat összefogó és támogató szervezet, elsősorban bilaterális kutatási megállapodásokat segít elő.

- Admin/Finance

A három fenti szakmai részleg mellett 13 fővel állnak a vállalkozások rendelkezésére kohéziós alapokkal, jogi kérdésekkel kapcsolatos, illetve Access2Finance (forráshoz jutási) kérdésekben.

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/download/2/e7/52000/Szlov%C3%A9nia.pdf>

4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

Szlovén Kereskedelmi és Iparkamara

Cím: Dimičeva 13, SI-1504 Ljubljana

Tel.: + 386 1 5898 000

E-mail: info@gzs.si

Az egyik legerősebb érdekképviselői szervezet, jellemzően a közepes és nagyvállalatok érdekképviselői szerve, 26 szövetséget foglal magában, ágazati alapon szerveződik, 7000 vállalat a tagja.

Szlovén regionális kamarák elérhetőségei: <https://eng.gzs.si/vsebina/About-Us/Organisation/Branch-Associations-and-Regional-Chambers/Regional-Chambers>

Kisipari- vállalkozói kamara

A tisztán területi alapon, 62 régióban fellelhető szervezet önkéntes alapon szerveződik, négy évre választott képviselők útján igazgatják. Az információs és érdekképviselői szervezet 40 éve alapították és a KKV-kat hivatott képviselni, függetlenül a mindenkori kormánytól és nagyvállalatoktól.

Fejlesztési ügynökségek (12 szervezet)

A fejlesztési ügynökségek (Regional Development Agency, RRA) olyan szervezeteket takarnak, melyek a regionális vállalkozás-, szociális, térség-, és környezetfejlesztést tűzték ki célul, közfeladatokat látnak el a nekik otthont adó régióban. Professzionális szakmai támogatást nyújtanak a helyi vállalkozásoknak és szervezeteknek, azonosítják, megvalósítják és felügyelik a projektötleket, legyen szó közbeszerzésről, public-private együttműködésről, finanszírozási tanácsadásról. Az ügynökségek általános feladata emellett régiójuk gazdaságának népszerűsítése.

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/download/2/e7/52000/Szlov%C3%A9nia.pdf>

CED Közép-európai Gazdaságfejlesztési Hálózat Nonprofit Kft. lendvai irodája

Irodavezető: Héra József

Cím: 9220 Lendva, Fő u. 24.

Telefon: +36 (30) 9279063

Email: lendava@ced.hu

5. Tenderlehetőségek

A szlovéniai tenderekről az alábbi honlapokon érhető el információk:

<https://ted.europa.eu/TED/browse/browseByBO.do>

<https://www.slovenia.info/en/business/public-tenders-stb>

<https://www.tendersinfo.com/global-slovenia-tenders.php> - fizetős oldal

Praktikus információk

1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok

[Magyarország Nagykövetsége, Ljubljana](#)

Misszióvezető: Varju Krisztina Dóra, ideiglenes ügyvivő
Külgazdasági attasé: Kovács Tamás Miklós (tkovacs@mfa.gov.hu)
Cím: Ulica Konrada Babnika 5, 1210 Ljubljana-Šentvid
Telefonszám: 00386 1 583 04 00
E-mail: mission.lju@mfa.gov.hu

[Szlovén Köztársaság Nagykövetsége, Magyarország](#)

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Dr. Robert Kokalj
Cím: 1025 Budapest, Cseppkő utca 68.
Telefon: + 361 438 5600
E-mail: sloembassy.budapest@gov.si
Gazdasági tanácsos: Igor Lakota
T: +361 438 5616
E-mail: igor.lakota@gov.si

2. Beutazási feltételek

Szlovénia a schengeni övezet része, így alapesetben a magyar-szlovén határon nem kell külön ellenőrzésre számítani, ugyanakkor Szlovéniában mindenkinek kötelezően rendelkeznie kell személyazonosító okirattal. Magyar állampolgárok esetében ez lehet a legalább az utazás utolsó napjáig érvényes útlevelel, személyazonosító igazolvány vagy fényképes kártya alakú ideiglenes személyazonosító igazolvány, illetve a konzul által kiállított ideiglenes útlevelel. A kiskorúaknak szintén rendelkezniük kell az előbb említett okmányok valamelyikével. A magyar vezetői engedély Szlovéniában nem alkalmas személyazonosság igazolására.

Szlovéniában azoknak, akik 3 napnál többet tartózkodnak az országban, a jogszabály értelmében díjmentes eljárás keretében regisztrálniuk kell a helyi rendőrségen, de ez alól kivételt jelentenek a hivatalos szálláshelyek, akik elvégzik a regisztrációt. Magyar állampolgárok tartózkodási engedély nélkül 90 napot tartózkodhatnak az országban.

500-1200 € mértékű büntetést szabhatnak ki arra a külföldi állampolgárra, aki érvényes úti okmány nélkül tartózkodik Szlovéniában, vagy amennyiben a külföldi állampolgár nem jelenti be úti okmányának elvesztését, illetve ha érvényes személyigazolvány és/vagy útlevelel nélkül kívánnak Szlovéniába Horvátország felől belépni.

A Szlovéniába belépő külföldi személyfuvarozók (buszok, kisbuszok stb.) utazási céljuktól függetlenül adózási kötelezettség alá esnek Szlovéniában. Az autóbust üzemeltetőnek (az utazás szervezőjétől függetlenül) [szlovén adószámot kell kérnie](#) és jelentést kell benyújtania a Szlovéniában/Szlovénián keresztül megtett fuvarokról, amelyek után adót kell fizetnie.

Forrás: <https://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?szlovenia#b#c>
<https://ljubljana.mfa.gov.hu/page/legfontosabb-konzuli-tudnivalok-2017-nyar>
<https://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=8122&acro=living&mode=text&recordLang=en&lang=en&parentId=7762&countryId=SI®ionId=>

3. Egészségügyi helyzet

Fertőzőbetegségek és járványok tekintetében azonos a helyzet a többi fejlett EU tagállammal. Az utazás megkezdése előtt mindenképpen javasolt az Európai Egészségbiztosítási Kártya (EU Kártya) kiváltása, melyet a magyarországi lakóhelye szerint illetékes megyei egészségbiztosítási pénztár állít ki, érvényességi ideje legfeljebb 36 hónap. Tekintettel arra, hogy a turisták által sűrűn látogatott szlovéniai üdülőhelyek környékén az orvosok döntően magánpraxisban működnek, illetőleg a Szlovén Köztársaságban a magyarországinál szűkebb a társadalombiztosítás keretében igénybe vehető szolgáltatások köre, továbbá egy külföldön elszenvedett baleset esetén a hazaszállítást csak kivételes esetben fedezi a kötelező egészségbiztosítás, ajánlott mindenre kiterjedő utas- és balesetbiztosítás megkötése.

Forrás: <https://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?szlovenia#b#c>
<https://konzuliszolgalat.kormany.hu/egeszsegugyi-tudnivalok>

4. Közbiztonság

Szlovénia, a terrorizmus által kevésbé veszélyeztetett országok közé tartozik. Szlovéniában a közbiztonság egyértelműen jónak mondható, szerencsére ritkán történik rablás, gépkocsi feltörés és lopás, és nem jellemző a szervezett bűnözés sem. Ljubljanában és a többi nagyvárosban éjszaka is nyugodtan lehet sétálni. A turisták sérelmére elkövetett ritka bűncselekmények többnyire a nyári főszezonban a tengerparton, a nyaraló településeken történnek. Az éttermekben nem jellemző a túlszámlázás.

Forrás: <https://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?szlovenia#b#c>
http://utikritika.hu/szlovenia/hasznos_informaciok#kozbiztonsag

5. Infrastruktúra, közlekedés

Rövidtávú tartózkodás esetén a magyar vezetői engedélyt elfogadják. A Szlovén Köztársaság területén minden személygépkocsi részére, belterületen is kötelező a nappali fényszóró, valamint minden rendelkezésre álló (első-hátsó) biztonsági öv használata. Külföldi forgalmi rendszámú személygépjárművek részére is kötelező november 15. és március 15. között a téli gumi használata, vagy ha az nincs, akkor hóláncot kötelező tartani az autóban. Egyes hegyvidéki utakon, amennyiben azt jelzik, a hólánc megléte minden esetben megkövetelt, amit ellenőriznek is.

A személygépjárművek vezetőinél a megengedett véralkoholszint max. 0,05%, a kezdő vezetőknél (azaz a jogosítvány megszerzése után 2 évig) 0,0%. Vezetés közben mobiltelefon csak kihangosítóval használható. A szlovén jogszabályok értelmében tilos dohányozni olyan járműben, amelyben 18 év alatti személy is utazik. A sebességhatárok személyautók számára: 50 km/h (lakott területen), 90 km/h (lakott területen kívül), 110 km/h (gyorsforgalmi úton, ez kék színű autópálya táblával jelölve), 130 km/h (autópályán, zöld színű autópálya táblával jelölve). Néhány autópálya szakaszon 110km/h a sebességhatár (pl. A5 magyar határ-Maribor), az alagutakban pedig általában 100 km/h. Több autópályán is elhelyeztek sebességmérő kamerákat, illetve az alagutakban szinte mindenhol mérik a sebességet, a Trojane hágónál az A1-es autópályán pedig átlagsebesség mérésére alkalmas készülékek is vannak. A kamerák felvétele alapján a szlovén rendőrség bírságot szab ki, amelyet közvetlenül megküld a gépjármű üzembentartójának, már néhány km/h-ás sebességtúllépés esetén is előfordulhat büntetés. Szlovéniában az autópályák és a jelentősebb gyorsforgalmi utak, valamint néhány alacsonyabb rendű út, összesen 612 km hosszú útszakasz használatáért útdíjat kell fizetni. Alagutak esetében csupán a Karavankák-alagút díjköteles. A szlovéniai közutakon a Szlovén Autópályakezelő (DARS) különösen

szigorúan ellenőrzi az autópálya matricák meglétét, ezért javasolt még a határátlépés előtt megvásárolni az autópálya matricát. A matrica nélkül közlekedőkre 300-800 EUR büntetést róhatnak ki. A matricáról további információt talál angolul a [DARS](#) honlapján.

A 3,5 tonna feletti járművel közlekedők részére „DarsGo” néven 2018. április 1-jétől bevezetésre került az elektronikus útdíjfizetés a szlovén gyorsforgalmi úthálózaton. 2019. január 1-től a DarsGo elektronikus útdíjfizetés hatálya alá eső, 3,5 tonna összsúlyt meghaladó gépjárművek estében a szlovén autópályán a Ljubljana-Koper és Ljubljana-Šentrupert szakaszain a koperi kikötőbe vezető második vasúti vágány finanszírozása céljára [útdíjpótlékot](#) számolnak fel (a kék színnel jelölt szakaszokon).

A 7,5 tonna legnagyobb megengedett össztömeget meghaladó gépjárművek közlekedési rendjének módosításáról további információ a G1-6 Postojna-Jelšane és a G1-7 Kozina-Starod útszakaszokon [itt](#) található.

A 7,5t-nál nehezebb járművek vasárnap, ünnepnapokon és munkaszüneti napokon 8-21 óra között nem közlekedhetnek a szlovén utakon, de egyéb időszakos korlátozások is érvényesek pl. június végétől szeptember elejéig. További információ a szlovén [Közlekedési Információs Központ](#) oldalán érhető el.

Több kamiont is büntettek amiatt, hogy az erős szél miatt életbe léptetett korlátozás ellenére használta a gyorsforgalmi utat. A főként téli időszakban fellépő bóra (Burja) erős szellőkései miatt sokszor korlátozzák a helyi hatóságok a tehergépjármű forgalmat, főként a Ljubljana-Koper, illetve a H4-es gyorsforgalmi utakon.

Szabálysértés elkövetése esetén a kiszabott bírság befizethető a helyszínen készpénzben, vagy a rendőrségen. Helyszíni bírság kiszabása esetén, amennyiben a megbírságolt személy meghatározott időn belül kifizeti a bírságot (általában 8 vagy 16 nap), akkor a büntetésnek csak a felét kell kifizetnie. A bírság befizetésének megtagadása esetén az igazoltató hatóság ideiglenesen bevonhatja a vezető és a gépkocsi (a tehergépkocsi és a rakomány) okmányait, amelyeket azonban az összeg befizetését követően azonnal visszaadnak.

A szlovén autópályákon többször előfordult, hogy a műszaki hibás autót/kamiont elvontató cég kirívó összeget kívánt elkérni a magyar autó/ kamion vezetőjétől szolgáltatásáért, majd a járművet addig nem engedte útnak, amíg az összeget ki nem fizették. Ennek elkerülésére fontos, hogy csak a szlovén autópálya kezelő (DARS), illetve a vele szerződésben lévő szlovén autókлуб (AMZS) által megbízott alvállalkozókra bizzuk a jármű elvontatását. A hivatalos alvállalkozók tarifái nem lehetnek magasabbak az [AMZS](#) honlapján szereplő összegeknél. Utólag is van lehetőség panaszt tenni a DARS-nál vagy az AMZS-nél a számla bemutatásával. Az autó/kamion vontatási ügyek kapcsán helyben tapasztalt súlyos jogsérelem esetén (azaz áru lefoglalása és/vagy fizikai személy szabad mozgásának korlátozása esetén) javasolt a helyi rendőrség értesítése. Műszaki hiba esetén az 1987-es telefonszámon lehet segítséget kérni az AMZS-től (kommunikációs nyelvként lehet használni az angolt és a németet, de van magyarul tudó munkatárs is).

2019. április 1-től megváltoztak a 3,5 tonnát meghaladó gépjárművek elvontatásának szabályai. Az autópályáról, az autópálya parkolókból és a gyorsforgalmi utakról kizárólag a szlovén autópálya-kezelő – DARS - [alvállalkozó cégei](#) végezhetik az elvontatást.

Forrás: <https://konzulizsolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?szlovenia#b#c>

6. Repülőterek

Nemzetközi repülőterek:

[Ljubljana Jože Pučnik Airport](#)

[Maribor Edvard Rusjan Airport](#)

[Portorož Airport](#)

Forrás: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airports_in_Slovenia

7. Banki szolgáltatások elérhetősége

Szlovéniában 1991. óta, tehát a függetlenség kikiáltása óta kétszintű a bankrendszer, akárcsak Magyarországon. A központi bank szerepét a [Banka Slovenije](#) látja el, valamint felügyeli a bankok jogszabályban előírt működését, a szabályok betartását. Üzleti tevékenységet a bankok vagy takarékszövetkezetek végeznek. 2007. január 1-jét követően - az euró bevezetése után - változás történt, a monetáris politika vezetését átruházták az eurórendszerre, amelynek része lett a Banka Slovenije is. Az eurórendszer felelős a közös monetáris politika kivitelezésért az eurózónán belül, hiszen az euró bevezetése után a Banka Slovenije tagja lett az Európai Központi Banknak.

A szlovén bankrendszer szétaprózott, még mindig 16 bank működik a kétmillióos országban. A 4 nagybank mögött egy sor közepes méretű, egyenként 4-7%-os részesedéssel rendelkező, külföldi tulajdonban levő pénzintézet van, ezeket 1-2% súlyú szlovén tulajdonban levő kisbankok követik. Az állami bankeladásoknál döntő szerepet játszott a 2013-2014-es engedélyezett feltőkésítés során az európai versenyhatóság felé tett hivatalos szlovén állami kötelezettségvállalás, melyet Szlovénia 2019-re teljesített, és így az állami tulajdon aránya a bankrendszerben 12%-ra csökkent. Szlovéniában a legjelentősebb bankok a következők: Nova Ljubljanska Banka (NLB Bank), Nova Kreditna Banka Maribor (NKBM), A Banka, SKB Bank, Unicredit, Banka Intesa Sanpaolo, Sberbank, Sparkasse, BKS Bank.

Szlovéniában a bankszámlanyitás külföldi állampolgárok részére egyszerű, bankfiókban és bizonyos körülmények közt online is intézhető. Bankszámlanyitáshoz az alábbiakra van szükség: érvényes útlevél, szlovén adószám, külföldi adószám. Céges bankszámla nyitásához szintén szükséges szlovén adószám, illetve a vállalkozással kapcsolatos iratok (cégbírósi nyilvántartási kivonat, egyéb céggel kapcsolatos iratok, aláírási címpéldányok, valamint egyéb meghatalmazások és a cégvezető tartózkodási és munkavállalási engedélye. Az ATM automaták a legtöbb városban megtalálhatók, a pénzfelvétel helyi és külföldi számláról is lehetséges.

Forrás: <https://www.bsi.si/en/about-us>

https://www.napi.hu/nemzetkozi_vallalatok/bank-bankrendszer-szloven-otp.688690.html

<https://www.investslovenia.org/news-and-media/e-newsletter/the-new-shape-of-slovenian-banking>

<https://thebanks.eu/countries/Slovenia>

<https://www.expats.com/en/guide/europe/slovenia/15858-banking-in-slovenia.html>

8. Egyéb

Szlovénia telefonos országhívószáma: +386. Ljubljana körzetszáma: 01.

A hivatali idő munkanapokon általában 8-15 óra között van, szerdai napokon jellemzően hosszabb az ügyfélfogadási idő. A nagy bevásárlóközpontok hétköznaponként általában 20 óráig, vasárnaponként 15 óráig tartanak nyitva.

Forrás: <https://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?szlovenia#b#c>

Kultúra

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

A szlovénok több mint 84%-a beszél legalább egy idegennyelvet – a legelterjedtebb idegennyelvek az angol, a német, az olasz, a szerb, a horvát, a francia és a spanyol.

A szlovénok nem szláv vagy balkán, hanem közép-európai államként tekintenek magukra. A jugoszláv örökség is vegyes érzelmeket vált ki, ugyanakkor az olasz és osztrák hatásokra büszkék. A szlovénok általában megbízhatóak, határozottak és egyenesek, és ugyanezt várják potenciális partnereiktől.

Az első kapcsolatfelvétel esetén célszerű a szlovén felet – lehetőség szerint egy döntéshozói pozícióban lévő személyt - írásban (e-mail vagy levél) felkeresni. Kapcsolatépítés szempontjából hasznos lehet a vásárok és szemináriumok látogatása is.

A szlovénok komolyan veszik az üzleti találkozót és alaposan felkészülnek rájuk. Az első megbeszélés célja egymás megismerése és a főbb célok egyeztetése. A találkozók előre egyeztetett időpontban történnek, ebéd esetén általában a meghívó fél fizeti a számlát. Találkozáskor a köszöntés módja a kézfogás, első találkozó alkalmával a felek névjegykártyát cserélnek. Szóbeli megegyezést követően a szlovén fél az együttműködés hivatalossá tételéhez írásos szerződéstervezetet vár a potenciális üzleti partnertől. A fontosabb döntéseket magasabb pozícióban lévő beosztottak hozzák, így a döntés általában hosszabb időt vesz igénybe.

A szlovén üzletemberek pontosak, a késést tiszteletlenségnek tartják, ugyanakkor egy szlovén cégnél történő találkozó esetén túl korán sem illik érkezni.

Az ajándékozás az első megbeszélések alkalmával kevésbé jellemző (bár ekkor is lehet bort, kisebb céges ajándékot vinni, melyet a találkozó végén illik átadni), inkább csak az üzletkötést követően szokás ajándékot vinni a szlovén üzleti partnernek.

Forrás:

<https://www.investslovenia.org/business-environment/human-resources/foreign-language-skills>

<https://businessculture.org/southern-europe/business-culture-in-slovenia/business-etiquette-in-slovenia/>

<https://www.european-business.com/tips/business-etiquette-slovenia-what-to-look-out-for>

<https://www.2slovenia.eu/2017/10/03/slovenian-business-etiquette/>

2. Fontosabb ünnepek

- Január 1. és 2. – Újév
- Február 8. – Prešeren-nap, szlovén kulturális ünnep
- Húsvét vasárnap és hétfő
- Április 27. – A megszállók elleni felkelés napja
- Május 1. és 2. – A munka ünnepe
- Pünkösd vasárnapja
- Június 25. – A szlovén állam ünnepe
- Augusztus 15. – Nagyboldogasszony napja
- Október 31. – A reformáció napja
- November 1. – Az Emlékezés napja
- December 25. – Karácsony
- December 26. – A függetlenség napja

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Szlov%C3%A9nia#%C3%9Cnnepnapok>

3. Vallás, vallási szokások

Szlovénia túlnyomórészt katolikus ország, állami ünnepeiken kívül alapvetően a katolikus egyház ünnepeit tartják.

A Nemzetközi Társadalmi Kutatási Program (ISSP) 2015-ös felmérésében a lakosság 64,3%-a vallotta magát kereszténynek, ezen belül is 62,2% katolikusnak. Az ortodoxok aránya 1,5% és 0,6% vallotta magát egyéb keresztény felekezethez tartozónak. 34,3% nem vallásos és 1,5% az egyéb vallásúak aránya.

Szlovénia 2007 februárjában új törvényt alkotott a vallásszabadságról, mely különösen a katolikus egyháznak kedvezett (főként az állami támogatás tekintetében), és szigorú feltételeket szabott az új vallási közösségek bejegyzésére. Szlovéniában az egyházak és a vallásközösségek az államtól elválasztva működnek. A szlovén törvények garantálják a vallásszabadságot és tiltják a vallási alapú diszkriminációt.

Forrás:

https://en.wikipedia.org/wiki/Religion_in_Slovenia

4. Történelmi áttekintés

A mai szlovének őseit is magukba foglaló délszláv törzsek, a morvákból kiszakadva – a jelenlegi osztrák-magyar határ mentén haladva –, a 6. században érték el az Alpok keleti vonulatait, de ezzel egyidőben a Dunántúl területén is megjelentek, több mint 300 évvel a magyar honfoglalás előtt, így lényegében Magyarország területe is első hazájuknak tekinthető. A mai Szlovénia területén élő romanizált illír lakosságot beolvastva csakhamar benépesítették a Dunától az Adriáig húzódó területet. Az avar uralom elől a 7. század közepén Valuk nevű Kenézük (knez) vezetésével csatlakoztak a 8. század közepéig fennálló, Samo által létrehozott nagy szláv törzsszövetséghez, mely ekkor már a Fekete-tengertől az Alpokig ért. A keleti Alpok vidékén élő törzsek a 8. században megalapították első önálló államalakulatukat, Karantániát (Karantanija, Kärnten, Karintia). Az akkor kialakuló feudális világban ritkaságszámba ment a karantániai demokrácia, meglepő módon Thomas Jeffersonra, az amerikai függetlenségi nyilatkozat megalkotójára is hatással volt ez az államalakulat. Később a bajor tartományi hercegek uralma alá került a terület (745-ben), melyek hatalmukat kiterjesztve meghódították Karintiát, Stájerországot és Krajna határvidékét.

A 9. században a Dunántúlon (Alsó-Pannóniában) megalakult egy rövid életű szlovén fejedelemség Pribina vezetésével, aki Nyitráról menekült el fiával, későbbi utódjával, Koceljel. A 8-9. század fordulóján (788-ban) Nagy Károly hódította meg a vidéket, a 10. századtól a Német-római Birodalomhoz tartozott. A szlovének által lakott terület nyugati része a Karintiai Hercegség, keleti része pedig Alsó-Stájerországgént a stájerországi hercegség részévé vált, Isztria önálló örgrófsággá alakult. Közben a Kárpát-medencébe érkező magyar törzsek is "látogatást tettek" a területen, de nagyobb hódítást nem tudtak véghez vinni. A 11. században az ország egy része II. Přemysl cseh király birtokába került. A terület a 14. században végleg bekerült a Habsburg örökös tartományok sorába, de a karintiai hercegek beiktatási szertartása még 1414-ig szláv nyelven folyt. A német bevándorlás és városiasodás miatti asszimiláció elé a 16. században a reformáció kibontakozása emelt gátat, ekkor keletkezett az első szlovén nyelvű katekizmus és bibliafordítás is.

A Velencei Köztársaság 1150 körül kezdett a térségben terjeszkedni, először a parti városokban, majd lassan Isztria egészét meghódította. Uralma 1797-ig tartott, mely a külsőségekben is megmutatkozott. Ezt a határozott stílust még ma is láthatjuk a szlovén tengerparti települések óvárosaiban.

A szlovén önállóság gondolata felmerült már a Cilleiek alatt és a 17. század folyamán is. A Cillei grófok Cilli (Celje) központtal egy teljesen független hercegséget szerettek volna a területen, amelybe bekapcsolhatták volna a stájer és krajnai területeket is, de nem kísérte őket szerencse. Zrínyi Miklós a költő és hadvezér a vasvári béke után rájöhetett, hogy a Habsburg uralkodó nem hajlandó az oszmán-török terjeszkedést megállítani, meg kívánta a Habsburg uralomtól is tisztítani Magyarországot, s hogy erősebben vegye fel a harcot a külső fenyegetéssel, a szomszédos államokkal konföderatív szövetséget képzelt el. Horvátországnak Stájerország szlovén és német rendjeivel jó viszonya volt és a szlovének támogatták Zrínyi önállósági elképzeléseit, amit megakadályozott a horvát bán korai halála. A 18–19. század fordulóján feléledt a nemzeti arisztokrácia hiányában addig szunnyadó szlovén nacionalizmus. 1797-ben megjelent az első szlovén nyelvű újság, a Lublanske Novize (Ljubljana Hírek). A szlovén nemzettudat gyengeségét mutatja azonban, hogy a Valentin Vodnik (1758–1819) költő által kiadott első szlovén újság hadi, gazdasági és kulturális tudósításait átlagban mindössze 70 példányban sikerült eladni, mert nem volt képes konkurálni a német nyelvű lapokkal. A 19. század elején a terület rövid ideig (1809–1815 között) a Napóleon által létrehozott Illír tartományok részévé vált, ennek központja Ljubljana (Laybach) volt. E rövid időre a tartomány egyik hivatalos nyelve a szlovén lett. A területet Napóleon oroszországi kudarca után, 1813-ban a Habsburg Birodalom hadereje visszafoglalta, 1815-ben a bécsi kongresszus döntése hivatalosan is a Habsburg Birodalomnak ítélte. A szlovén értelmiség (Matija Čop, Anton Martin Slomšek, Andrej Smole, France Prešeren) az ország egyesülését követelte (Slovenšna Cela). Az 1848-as forradalom idején a Bécsben megalakított Szlovén Társaság független, egyesült szlovén királyságot követelt (Zedinjena Slovenija). Időközben az ipari forradalom a szlovén területeken is hódított. Az abszolutista kormányzás ideje (1849–1860) után az 1860-as októberi diploma némi lehetőséget adott a nemzeti mozgalom kibontakozására. Megalakult az első politikai szervezet, a Bécshez hű Katolikus Néppárt, s az ifjú szlovének mozgalmából a század végére létrejött a radikálisabb Független Nemzeti Haladó Párt.

1849 és 1918 között a terület erősen iparosodni kezdett: megépült a Bécs-Ljubljana vasút, több ipari üzem épült Kranjban, Trbovljében és Ajdovščinában. Ugyanakkor a nehéz megélhetés miatt az akkori népesség 56%-a, 300.000 szlovén kivándorolt Amerikába.

A szlovén értelmiség körében a 20. század első évtizedében terjedt el az egységes délszláv állam megalakításának eszméje. Az Osztrák–Magyar Monarchia háborús veresége után, 1918. december 1-jén kikiáltották a Szerb–Horvát–Szlovén Királyságot, amelyhez – az 1919-es saint-germaini békeszerződés és az azt részben revideáló 1920-as rapallói olasz–délszláv egyezmény értelmében – a korábbi Krajnából, Karintia nagy részéből és Dél-Stájerországból álló szlovének lakta területek is csatlakoztak, de Isztria és Trieszt környéke Olaszországé lett. Az egyesült királyság 1929-ben felvette a Jugoszláv Királyság nevet.

A magyarországi szlovének az első világháború után megpróbálták saját szerveződésüket Szlovenszka krajina néven létrehozni, amit Szlovénián belül is el akartak érni.

A második világháború alatt, Jugoszlávia kapitulációja után, Szlovéniát ismét felosztották a Német Birodalom, az Olasz Királyság és a Magyar Királyság között. 1943-ban, a Dolomiti Kialtvány megjelenése után megalakult a Szlovén Kommunista Párt, amely később más baloldali szervezetekkel létrehozta a Felszabadítási Frontot (Osvobodilne Fronte – OF) és a partizánhadsereget. A partizánok a háború végéig a szövetségeseiket segítették gerilla-hadviselésükkel. Szlovén területen 1945. május 15-én ért véget a második világháború.

1945 után a kommunista Jugoszlávia szövetségi tagállama (Szlovén Szocialista Köztársaság) lett. 1947-ben a párizsi békeszerződés értelmében visszakapta az addig Olaszországhoz tartozó területeinek nagy részét (Trieszt környékének kivételével). 1948-ban Tito szakított a sztálini politikával és az ország kapukat nyitott a Nyugat felé. Az '50-es évek közepéig

megtörtént az államosítás. A gazdaságilag legfejlettebb köztársaság kénytelen volt túrni, hogy a megtermelt javai a központi elosztás miatt kiáramoljanak a területéről. Az 1974-es jugoszláv alkotmány, bár lazított valamit a szövetségi kereteken, többek között a hadügyet és pénzügyet központi irányítás alatt tartotta.

Tito halála, Gorbacsov nyitása, a kelet-európai kommunista rendszerek fellazulása hatására Szlovénia is lépéseket tett a demokratikus jogállam megteremtése és egyben a függetlenség kivívása felé is. 1989 februárjában megalakult az első nem kommunista, ellenzéki párt. 1989 decemberében a még egypárti szlovén vezetés kinyilvánította, hogy szuverén nemzetállam megalakítására törekszik, 1990 januárjában a szlovén küldöttek elhagyták a belgrádi szövetségi parlamentet, 1990 márciusában az állam nevét Szlovén Köztársaságra változtatták. Az 1990 áprilisában megtartott többpárti választásokat a hat pártot tömörítő Szlovén Demokratikus Ellenzék (DEMOS) nyerte, májusban az ő jelöltjük, Lojze Peterle alakított kormányt, a köztársasági elnök a reformkommunista Milan Kučan lett. 1990 júliusában kimondták Szlovénia Jugoszlávián belüli teljes szuverenitását, a december 23-i népszavazáson pedig a lakosság legnagyobb része (88%) a teljes önállóság mellett döntött. 1991. június 25-én kikiáltották a független Szlovén Köztársaságot, majd rövid ideig tartó, 65 halálos áldozattal járó fegyveres harc után (1991. június 27-étől július 7-éig) a szlovén területvédelmi alakulatok visszaverték a jugoszláv hadsereg támadását. A harcok idején Németország az Európai Közösségen belül kialakult konszenzust megtörve ismerte el Szlovénia függetlenségét. Ezután megkezdődött a szerb vezetés alatt álló jugoszláv hadsereg kivonulása az új ország területéről (1991. október 25.).

1991 őszén a szlovén hatóságok fokozatosan átvették a szövetségi ügyek intézését, a dinár helyett bevezették az új valutát, a tolar. 1991. december 23-án elfogadták az új szlovén alkotmányt. 1992 januárjára Európa majdnem minden országa, köztük Magyarország is elismerte az új államot; 1992 májusában felvették az ENSZ-be, 1993. január 15-én az IMF-be, 1993 májusában az Európa Tanács tagjai közé.

1992 májusában a DEMOS felbomlása után megbukott Peterle miniszterelnök, az új kormányt a Liberális Demokrata Párt vezetője, Janez Drnovšek alakította meg, akinek pártja megnyerte az 1992. december 6-i parlamenti választásokat is. Államfőnek ismét Milan Kučant választották.

1994. szeptember 27-én Szlovénia tagja lett a GATT-nak, majd december 23-án a WTO-nak is. 1995 márciusában az Európa Tanács tárgyalni kezdett Szlovéniával egy együttműködési szerződésről. 1996. június 10-én írták alá a társulási egyezményt az EU-val – a megállapodást az olasz kisebbségekért aggódó Olaszország évekig hátráltatta. 1998. január 1-jén az ENSZ BT nem állandó tagja lett. 2003. március 23-án a szlovének két népszavazáson hagyták jóvá az EU-hoz, illetve a NATO-hoz való csatlakozást.

Szlovénia 2004 márciusában tagja lett a NATO-nak, majd kilenc más állammal, köztük Magyarországgal együtt 2004. május 1-jén az Európai Unió tagjává vált, 2007. január 1-jével saját valutájaként vezette be az eurót.

2008 első félévében az újonnan csatlakozott országok közül elsőként látták el az Európai Unió Tanácsa soros elnöki feladatait. 2010. július 21-én Szlovéniát felvették az OECD-be.

Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Szlov%C3%A9nia_t%C3%B6rt%C3%A9nelme

További hasznos információk az ország történelméről:

Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Slovenia

Lonely Planet online útikönyv: <https://www.lonelyplanet.com/slovenia/a/nar/b891d039-5268-4622-8994-5cd1ef52dc91/360706>

Infoplease.com: <https://www.infoplease.com/world/countries/slovenia>

5. További hasznos információk

Az ország földrajzáról:

[CIA World Factbook – Szlovénia földrajz](#)

Wikipedia: <https://en.wikipedia.org/wiki/Slovenia#Geography>

Worldatlas.com: <https://www.worldatlas.com/webimage/countrys/europe/si.htm>

Az ország politikájáról:

[CIA World Factbook – Szlovénia politika](#)

Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Slovenia#Politics>

Freedom House: <https://freedomhouse.org/country/slovenia/freedom-world/2019>

A BBC Szlovéniáról: <https://www.bbc.com/news/world-europe-17846376>

Az ország kultúrájáról:

http://guide.culturecrossing.net/basics_business_student.php?id=184

[Wikipedia - Slovenian culture](#)

Utazaselott.hu: <http://www.utazaselott.hu/utazas-szlovenia-latnivalok-cqfx-2.html>

Maps of world: <https://www.mapsofworld.com/slovenia/>

Az ország minisztériumairól:

[Az ország hivatalos honlapja angol nyelven](#)

[Szlovénia Külügyminisztériuma](#)

[Szlovénia Belügyminisztériuma](#)

Angol nyelvű napilapok:

[Slovenia Times](#)

[STA](#)

[Total Slovenia News](#)

Kézirat lezárva: 2020. június

További információ:

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság

Telefon: + 36 1 474 5142

E-mail: intdept@mkik.hu